

Nr 238.

Av herr Adamsson m. fl., *angående viss ändring i lagen om införsel i avlöning, pension och livränta.*

Sedan källskatten infördes 1947 har varje år konstaterats att ett antal arbetsgivare uraktlåtitt att till myndigheterna inbetala de skattemedel som de uppburit av sina anställda. Med tillfredsställelse konstateras att Kungl. Maj:t har för avsikt att förelägga riksdagen förslag till ändring av uppbördsförordningen bl. a. i syfte att förhindra manipulationer med skattemedel. Sålunda kommer den ifrågasatta lagändringen, av vad som framgått, att innebära skärpta straff för underlåten redovisning av uppburna skattemedel. Därmed är emellertid inte de undanhållna medlen tillrättascaffade. Av vad som hittills är bekant synes icke Kungl. Maj:t ha för avsikt förelägga riksdagen förslag för att genom införsel trygga uttagande av skattemedel, innehållna av arbetsgivare. Det gäller emellertid att så långt möjligt utforma lagstiftningen så, att de skattemedel som arbetare och tjänstemän erlagt som lojala skattebetalare icke undandrages samhället och förbrukas i privat spekulation. Icke sällan händer det, att en arbetsgivare som gjort sig skyldig till dylikt undanhållande av skattemedel, måste låta sitt företag gå i konkurs eller av annan anledning upphör med sin rörelse. Om sedan, vilket inträffar, den forne arbetsgivaren får en annan anställning med mycket hög inkomst har inte myndigheterna med nuvarande lagstiftning möjlighet att göra införsel i hans lön för att återvinna de undanhållna skattemedlen. Försök har gjorts i vissa fall men numera finns det prejudikat på att detta inte överensstämmer med gällande lag.

T. f. andre stadsfogden i Malmö, som ägnat frågan stort intresse, har på förfrågan hos centrala uppbördsnämnden huruvida de i 95, 96 och 97 §§ uppbördsförordningen intagna bestämmelserna att däri omförmälda belopp må uttagas »i samma ordning som stadgas i fråga om indrivning av skatt» innebär att nämnda belopp kan uttagas genom införsel, erhållit svaret — formulerat av riksräkenskapsverket — att införsel i ifrågavarande fall icke kunde meddelas. Sedermera har hovrätten över Skåne och Blekinge i utslag i ett hithörande mål givit uttryck för samma uppfattning. Justitiekanslern har ansett att besvär av myndigheten icke borde föras över hovrättens utslag.

Domstolarnas lakoniska uttrycksmedel gör det omöjligt att ur utslaget utläsa av vad anledning införsel icke lagligen kan beviljas. Så mycket synes emellertid stå klart att hindret för införsel hänförs till 21 § införsellagen. Att uppbördsförordningens 95—97 §§ förutsatt införselinstitutets använ-

dande torde vara uppenbart. Avgörande för domstolarna lär emellertid ha varit kravet på att utskylderna skall vara »debiterade».

Uppbördsreformen avsåg givetvis bl. a. en förbättring av det allmännas möjligheter att verkligen tillförsäkra sig de utskylder som debiteras allmänheten. Att utmätningsmännen berövats möjligheten att uttaga resterande skatter av försumliga arbetsgivare även i sådana fall då förutsättningar därtill förefinnes strider mot reformens syften. Det synes också vara dålig likhet inför lagen, att en person i mycket knappa ekonomiska omständigheter, som på grund av bristande betalningsförmåga blivit uppförd på restlängd, kan tvingas att till det allmänna avstå en viss del av en ringa avlöning, medan en arbetsgivare, som egenmäktigt lagt beslag på de anställdas skattepengar och därför blivit betalningsskyldig till myndigheterna, kan uppbära hur stor avlöning som helst utan att det allmänna med framgång kan göra sina anspråk gällande.

Givetvis kommer det ökade straffansvar som avses skola drabba arbetsgivare vilka icke redovisar innehållna skattemedel att göra god verkan. Men det förefaller egendomligt att icke samtidigt de skadeverkningar som handlingen medfört elimineras. Man fördömer och bestraffar arbetsgivarens tilltag att lägga beslag på skattebeloppen, men bortser ifrån att trygga uttagandet av dessa. Härför torde i 21 § införsellagen erfordras en ändrad lydelse, som otvetydigt ger tillkänna att resterande skatter, debiterade eller uppdebiterade, kan uttagas medelst införsel.

Med stöd av vad sålunda anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag till sådan ändring av lagen av den 14 juni 1917 om införsel i avlöning, pension och livränta att skattemyndighet erhåller rätt till införsel för återvinnande av skattemedel som arbetstagare i tidigare egenskap av arbetsgivare innehållit men icke redovisat.

Stockholm den 27 januari 1953.

Erik Adamsson.

Gösta Netzen.

*Olof Andersson,
Malmö.*
